

Dejiny verejného práva

Mgr. Matej Mlkvý, PhD., LL.M.

Katedra právnych dejín a právnej
komparatistiky PraF UK

Organizácia výučby

- Plán prednášok
- Plán seminárov
- Povinná literatúra
- Hodnotenie

Povinná literatúra

- **Vojáček a kol.: DEJINY VEREJNÉHO PRÁVA. 2. aktual. Vydanie. Bratislava: VOPF, 2004, 2010.**
- Beňa, J.: Pramene k dejinám práva. (Starovek). Heuréka, 2012.
- Beňa, J.: Pramene k dejinám práva. (Stredovek). Vyd. odd. PraF UK. Bratislava, 2007.
- Beňa, J.: Pramene k dejinám práva (Novovek). Vyd. odd. PraF UK. Bratislava, 2009.

Hodnotenie

- 2 priebežné testy + priebežná práca
- 1. test: 25./26.10.2016 (Starovek)
- 2. test: 13./14.12.2016 (Stredovek + Novovek)
- 1. test 45%, 2. test 45%, priebežná práca 10%

Pojem „právo“

- Objektívne právo: monistický normatívny systém pravidiel správania sa v štátom ustanovenej alebo uznanej forme a vynútiteľné prostriedkami štátneho donútenia

Právny systém

- Právne normy > (Právne inštitúty) > Právny predpis > Právne odvetvie > Právny poriadok > Právna rodina
- Právna norma:
 - a) prikazujúca, zakazujúca (kogentná)
 - b) dovoľujúca (dispozitívna)

Verejné vs. Súkromné právo

- 1. Záujmová teória
- Ulp. D. 1.1.1.2. *Huius studii duae sunt positiones, publicum et privatum. publicum ius est quod ad statum rei romanae spectat, privatum quod ad singulorum utilitatem: sunt enim quaedam publice utilia, quaedam privatim.*
- Toto štúdium má dve základné časti, verejné a súkromné. Verejné právo sa vzťahuje na úžitok rímskeho štátu, právo súkromné na záujem jednotlivcov: lebo niečo sa týka verejného úžitku, niečo súkromného.

Verejné vs. Súkromné právo

- 2. Subordinačná teória
- Nadradenosť a podriadenosť vs. rovnosť subjektov

- 3. Organická teória
- V právnom vzťahu je prítomný verejný orgán, ktorý rozhoduje vo svojich medziach o subjektívnych právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb

Verejné právo

- Ústavné právo
- Správne (administratívne) právo
- Finančné právo
- Medzinárodné právo verejné
- Procesné práva (občiansky, trestný, správny atď.)
- Trestné právo (!)

Pojem „štát“

- Štát je forma organizácie spoločnosti, ktorá sa vyznačuje najvyššou mocou nad štátnym územím a obyvateľstvom.
- Primárne znaky:
 - 1. územie
 - 2. obyvateľstvo
 - 3. štátna moc

Forma štátu

- 1. forma vlády
- 2. forma štátneho zriadenia
- 3. forma štátneho režimu

Forma vlády

- Kritérium: sústava štátnych orgánov a ich vzájomné vzťahy so zreteľom na hlavu štátu
- 1. monarchie (teokratická, absolutistická, stavovská, konštitučná, parlamentná)
- 2. republiky (parlamentná, prezidentská)

Forma štátneho zriadenia

- Kritérium: územnoorganizačné členenie štátu na základe právom stanovených vzťahov medzi štátom ako celkom a jeho územnými časťami
- 1. unitárne štáty
- 2. zložené štáty - federácia, reálna únia
- (3. nadštátne spojenia – personálna únia, konfederácia)

Forma štátneho režimu

- Kritérium: metóda výkonu štátnej moci
- 1. demokratický štát
- 2. nedemokratický štát
- 3. kombinovaný štát
- Právny štát, policajný štát

Historické typy štátov

- (0. predštátne zriadenie)
- 1. otrokárske štáty (staroorientálna despotia vs. antický štát)
- 2. feudálny štát
- 3. buržoázny (kapitalistický štát)
- (4. poštátne zriadenie?)

Ďakujem za pozornosť

matej.mlkvy@flaw.uniba.sk